

Posudek školitele na bakalářskou práci Lucie Nemešové *Politické násilí a koncept failed state – komparace Iráku a Somálska*

Kolegyně Nemešová zaměřila svou práci na téma aktuální, ba z jistého hlediska by snad bylo možné říci i módní. Problematika selhavších států je poslední dekádě politologickým hitem i tématem veřejné diskuse. Snad ještě více, než kdyby si vybrala okrajové téma, tak autorce hrozilo uváznutí na povrchu, opakování zažitých klišé a další nešvary textů, věnujících se aktuálně debatovaným otázkám. Je třeba říci hned na úvod, že dle názoru školitele se tomuto úskalí vyhnula a – s ohledem na to, že se jedná o bakalářskou práci – prezentuje vcelku přesvědčivé uchopení tématu, empiricky vcelku dobře založenou analýzu a v závěru i komparaci, z níž vyplývá zajímavý a autorkou vcelku přesvědčivě podaný závěr.

Výzkumnou otázkou, jejímž prismatem autorka sleduje své dva případy, je vztah selhání státu a politického násilí. V úvodní kapitole autorka zavádí pojmy a umisťuje je do jejich intelektuálního kontextu (zejména pojem státního selhání prezentuje i z hlediska historie pojmu, naopak do kontextu historické sociologie Tillyho mohla uvést vzhledem k užití jeho vymezení pojmu politické násilí poněkud výrazněji). Následují případové studie Somálska a Iráku, jejich komparace a závěr. Je třeba říci, že práce má adekvátní a logickou strukturu, netrápí ji častá nemoc bakalářských prací v podobě vzájemně nenavazujících kapitol, nejasné logické stavby, nekorespondující teoretické a praktické části apod. Abychom připomněli poučku z divadelní vědy, puška, která se objeví v úvodní teoretické kapitole na jevišti, v závěrečné analytické kapitole skutečně vystřelí. Autorka na základě komparace dojde k závěru, že neplatí intuitivní představa o přímé úměře *čím větší selhání státu, tím větší míra politického násilí* a vcelku přesvědčivě jej argumentuje. Pojem *failed state* tím pro ni ztrácí explanační hodnotu pro vysvětlení politického násilí a podržuje si pro ni význam pouze jako deskriptivní pojem.

Jak již bylo zmíněno, práce má dobrou logickou strukturu. Na to, že se v případě obou států věnuje relativně dlouhému časovému období historického kontextu zhroucení těchto států, banalizuje minimálně. Momenty pro komparaci mezi oběma státy jsou v zásadě dobře vybrané. Jisté otazníky si lze klást nad absencí ekonomické perspektivy, zejména v kapitole o Somálsku – čtenáři se dozvědí leccos o kultuře vládnutí Siada Barrého, ale ne už o krachu pastevecké ekonomiky během 80. let, který byl rovněž významným zdrojem občanské války a zhroucení státu. Tato redukce a opomenutí ekonomických faktorů je nicméně v takto zaměřené práci domnívám se legitimní.

Jakkoli autorka pracuje s uspokojivým rozsahem odborné literatury (člení jej poněkud problematicky v závěrečném seznamu způsobem, který je obvyklý pro akademická CV, ale nikoli pro seznamy literatury), v některých případech jsou problematické delší odstavce bez odkazů na zdroje informací (zejména v částech o Iráku).

Z jazykového hlediska je práce v zásadě kultivovaná. Někdy zatahají za uši kolokvialismy (instituce se „sesypaly“ – s. 44), anglismy („permanentní vlády“ – 41), v jednom případě na s. 35 také komický prezentismus, podle něž si 1941 Velká Británie zajistila v Iráku vojenským pučem, „že se Irák nepřidá k zemím osy zla“. Autorka ne vždy zvládá transkripci arabských jmen, respektive používá anglickou.

Přes všechny problémy autorka nejen splnila nároky na bakalářskou práci, ale předložila text, který je lehce nadprůměrný. Navrhuji ocenit jej známkou *výborně*.